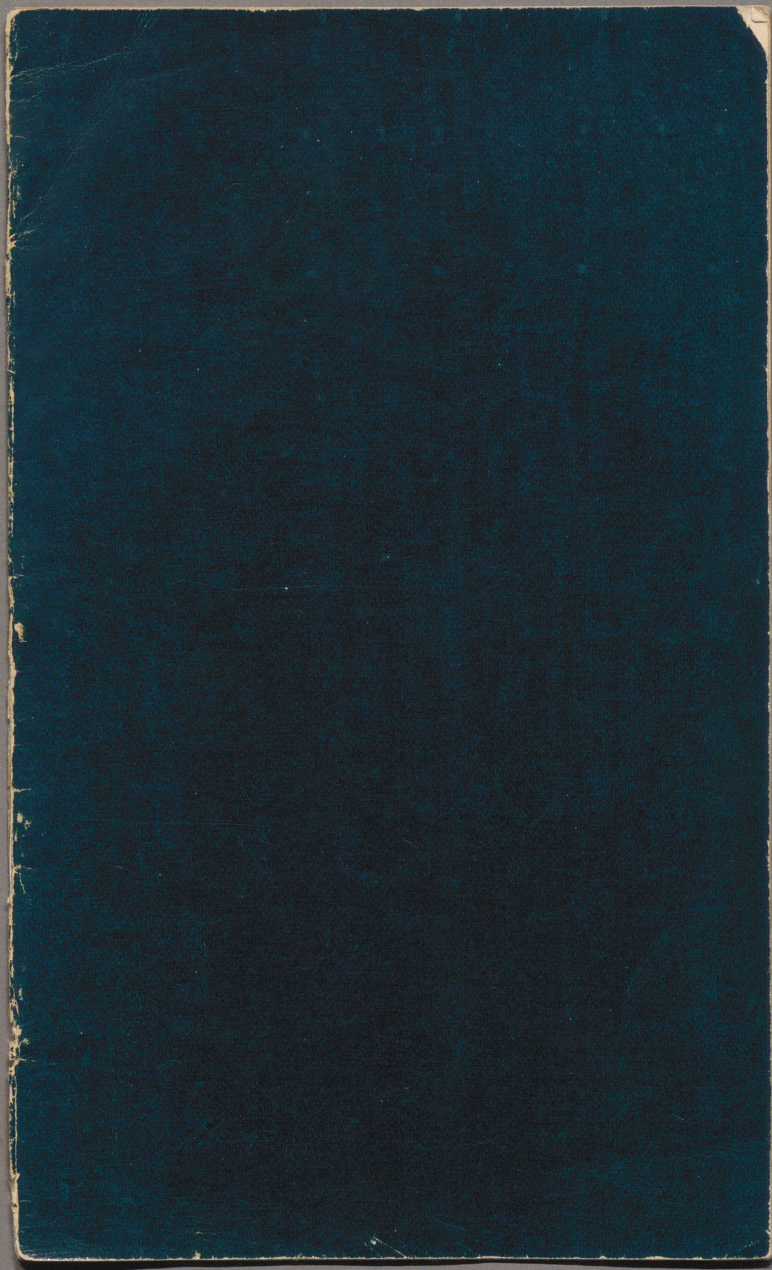

En liten ganska härlig och nyttig tractat om ost

1700-1829 12 M Br.

National Library
of Sweden

Sr. saul.
Ekon.
Kokkonst.
(Br.)
1700-1829

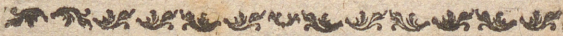
161027 Rehistin

band till 75 öre

En liten
Svenska Härlig och Nyttig
TRACTAT

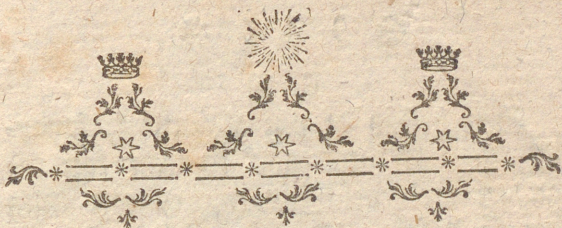
Om

DSS.

Stockholm,
Tryckt hos ANDREAS HOLMERUS, 1773.

161004

I. Capitlet.

Som är mycket kort,
Om tiden til denna Ostens
görande.

§. I.

Uti Julii eller Augusti månader. a)

2. Capitlet.

Som är det reelesta,
Om Materien.

§. I.

---

a) Hvad åretal det sker, är lika mycket; men om Ost-makeriet skal ske uti Ny eller Nedan, därom äro de Lärde i skiljaktige meningar, hwilka Auctor ej dristar sig at decidera, men will dock gifwa den lärda werlden tillkänna, så snart disputen blir afgjord. Item wet ej eller Auctor om nya stylen har någon influence i Ost-werket, hwilket man nästa Sommar får se.

§. 1.

Den består af ren Ko-mjölck, hwar-
ibland man med god werkan kan ta-
ga en tredjedel Får-mjölck, om man
det så hafwer, at tala med Hus-lära-
ren Colero i des 16:de.

§. 2.

Uf denna Materie tages Sex Kan-
nor. b)

3. Capitlet.

Widlöftigt och beswärligt,
Om sättet til Ostens beredande.

§. 1.

Deße 6 kannor mjölck wärmes, så-
som til en annan Ost, uti en Zern-
eller Metall-Gryta, stald öfwer eld, el-
ler ock om man på annat sätt kan få
den lagom warm.

§. 2.

Uti mjölken lägges Kalf- eller Ore-
löpare. c)

§. 3.

b) Om mjölken måtes med Zeen- eller Trå-
kanna, stop eller halfstop är efter Au-
tors tanka lika mycket.

c) NB. Zeke af den sorten Löpare som bru-
ka Staf och Stårp, eller de som löpa
med sqwaller emellan människor.

§. 3.

Sedan ystningen skedd låter man den stå til dess waslan wäl skurit sig omkring Osten i grytan.

§. 4.

Derpå öses den med en slef *d)* uti Ostkaret.

§. 5.

För all ting måste Osten ei frammas, utan få stå och sjunka sjelf medan waslan afrinner.

§. 6.

När Osten står et dygn i karet wändes den op på ren halm, uti samma kar, wäl renskolidt, hwarest han åter får stå uti et eller tu dygn, alt som den märkes wara lös til, ty eljest går den sönder och får ingen form.

§. 7.

När Osten tages ur karet twättas den med salt-lake, några gånger, liggende på halm, och lägges sedan på torr halm *e)*

4. Cap.

d) Om den är ren, så mycket bättre.

e) Hwaruti ingalunda tändes eld.

4. Capitlet.

Angående Ost-karet.

§. 1.

Som göres af Cedertråd från Ribanons Berg, om det finnes: silfwer tjénar ei för des benågenhet til erg; purt guld är bättre, om man så har lågenhet til. Eljest brukas Ek, Bok eller något annat godt tråd, dock böra de wanliga Zirater därpå ingalunda förgåtas, sådane som Figuren nägorledes utwisar.

§. 2.

Storleken hwad angår, är den mindre än en ordinair Engelsk Snov, och bör wara, efter Fig. 1:sta Tab. 1:sta en half aln i längden, f) et qwarter bredt och en half aln högt, på alla sidor med små hål och botnen lös på det den kan uttagas och Osten des beqwämare ansas.

5. Cap.

f) Så stor längd fordras emedan denna Ost såsom med många andra saker; i naturens rike plågar ske, drager sig tillsammans när den blir gammal.

5. Capitlet.

Mycket märkeligt,
Om Ostens torkande.

§. 1.

Han lägges som sagt är på halm,
hvilken ömsas så ofta man märker den
blifwa sur.

Denna Ost är ej nyttigt at ligga
på rygg eller framslupa, utan på sida,
stå på hufvud eller fötter.

§. 2.

Han ställes ej ute i wädret, ej eller
uti solsken, utan torkas i en bod eller
mjölk-kammare.

6. Capitlet.

Handlar om något som Auctor ej
äger rätt fullkomligt begrep om, och der-
fore utaf en vår tids Auctorer owan-
lig modestie håldre welat det tilstå och
gå Capitlet förbi, än skrifwa det som
intet duger och göra den Gunstige Lä-
saren ledsen.

7. Capitlet.

Som är något slasfigt,
Om sista Smörjelsen.

Endr

Enär skorpan, som under påstående
 forknings-process g) är mycket klem-
 mig och til utseende mindre behaglig,
 börjar torfa, tager man gammalt Öl
 och salt, och tvättar Osten dermed,
 låtandes honom sedan åter torfa: det
 bidrager til hans amperhet, fast än
 Öl eljest ofta bidrager til mildhet.

8. Capitlet.

Det lättesta at verkställa,
 Om tiden och sättet til denna
 Ostens åtande.

Kommer at utgifwas framdeles; i
 medlertid åter hwar och en som har
 denna Ost honom på hwad tid och
 sättt honom godt synes.

---

g) Här förstås ej någon Rättegångs-pro-
 cess, ty i denna brukas hwarfen chican
 eller Charta-Sigillata, icke eller är den-
 na så owis til sin utgång, item min-
 dre kostsam, änsfönt man skulle betjena
 sig af fullmåttig.

Finis.

